

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Реv2 1680/2021
22.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Миљуш, адвокат из ..., против туженог „Trelleborg wheel systems Serbia“ ДОО Рума, чији је пуномоћник Дејан Укропина, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 340/21 од 10.03.2021. године, у седници одржаној 22.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 340/21 од 10.03.2021. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Руми П1 533/19 од 18.11.2020. године, а захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби се одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом исплати трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П1 533/19 од 18.11.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 30.09.2019. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду од 14.06.2002. године и анекс уговора о раду бр.2 од 17.12.2014. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 70.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 340/21 од 10.03.2021. године, преиначена је пресуда Основног суда у Руми П1 533/19 од 18.11.2020. године, па је поништено као незаконито решење туженог број .. од 30.09.2019. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду од 14.06.2002. године и анекс уговора о раду бр.2 од 17.12.2014. године и обавезан тужени да тужиоца врати на

рад, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 103.500,00 динара, а одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 70.500,00 динара са законском затезном каматом.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП (“Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду број .. од 14.06.2002. године, а према анексу бр.2 овог уговора од 17.12.2014. године, распоређен је на послове „помоћни радник на ...“. Побижаним решењем туженог број .. од 30.09.2019. године, престао му је радни однос отказом уговора о раду, због непоштовања радне дисциплине и повреде радне обавезе, на основу члана 179. став 3. тачке 1) - 8) и став 4. Закона о раду и члана 16. став 1. алинеја 10. Уговора о раду, због тога што је дана 20.09.2019. године, дошао на посао у видно алкохолисаном стању. Шеф смене ББ (коме се тужилац пожалио да се не осећа добро и да иде код лекара) знао је да тужилац има здравствене проблеме тј. висок притисак, али је посумњао да је тужилац у алкохолисаном стању, па му је рекао да оде да се пресвуче, потом дође по излазницу и да се тестира на присуство алкохола у крви. Тужилац је отишао са радног места без излазнице и провере алкохолисаности, након чега је шеф смене написао пријаву и дао је шефу. Наведеног дана тужилац је дошао кући (по здравствену књижицу) попио лекове и заспао, јер се осећао боље. Сутрадан увече (21.09.2019. године) се јавио у хитну помоћ, јер му је било лоше и тада је прегледан од стране специјалисте ургентне медицине због притиска у грудима где му је измерен притисак (195 / 120) урађен ЕКГ и дат савет за терапију. Тужилац се јавио изабраном лекару 23.09.2019. године (када му је продужено боловање). Пре отказа уговора о раду тужиоцу је достављено упозорење о постојању разлога за отказ од 25.09.2019. године, на које се тужилац писмено изјаснио 27.09.2019. године. Тужилац је и раније конзумирао алкохол , па му је због доласка на посао под дејством алкохола 26.10.2018. године, решењем туженог од 19.11.2018. године, изречена дисциплинска мера- новчана казна у висини од 20% од зараде у трајању од три месеца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом члана 179. став 3. тачка 4. и става 4. Закона о раду одбио тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду и за враћање на рад, налазећи да је тужилац одговоран за повреду радне обавезе и непоштовање радне дисциплине које му се побијаним решењем о отказу уговора о раду стављају на терет, с`обзиром на то да се на захтев претпостављеног на послу није подвргао алкотестирању иако је такво тестирање уобичајено код туженог у ситуацији када

радник напушта посао без одобрења претпостављеног, а пре истека радног времена.

Другостепени суд је извео супротан закључак о примени материјалног права, па је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиоца налазећи да у радњама и понашању тужиоца нема повреде радне обавезе или радне дисциплине јер тужени није доказао да је тужилац био у видно алкохолисаном стању с`обзиром на то да није доставио суду свој општи акт (којим је прописана процедура тестирања запослених на присуство алкохола у крви) а на основу чега би се утврдило да је тужилац поступио супротно наведеној процедури, односно да је одбио позив надређеног да се тестира.

Основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права у побијеној другостепеној пресуди.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 4. Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом због доласка на рад под дејством алкохола или других опојних средстава односно употребе алкохола или других опојних средстава у току радног времена које има или може имати утицај на обављање посла. Ставом 4. истог члана прописано је да послодавац може запосленог да упути на одговарајуће анализе у овлашћену здравствену установу коју одреди послодавац о свом трошку ради утврђивања околности из става 3. тачка 3) и 4) овог члана или да утврди постојање наведених околности на други начин у складу са општим актом. Одбијање запосленог да се одазове на позив послодавца да изврши анализу сматра се непоштовањем радне дисциплине у смислу става 3. овог члана.

Према члану 16. Уговора о раду који је тужилац закључио са туженим 14.06.2002. године, ближе су прецизирани услови и ситуације када запосленом може престати радни однос отказом уговора о раду на иницијативу послодавца. То је ситуација ако запослени својом кривицом учини таксативно набројане повреде радних обавеза између осталог (члан 16. став 1. алинеја 10), ако долази на рад под дејством алкохола или исти конзумира у току рада. Општим актом туженог -Процедуром за контролу присуства алкохола у крви код запослених је предвиђена забрана конзумирања алкохола у току процеса рада због чега тужени има могућност да алкотестирање запослених захтева у циљу утврђења чињенице да ли је запослени у току рада био под дејством алкохола.

Имајући у виду чињеницу да је тужилац био упознат са напред наведеним одредбама свог уговора о раду, као и са одредбама Процедуре за контролу присуства алкохола у крви код запослених којим се под непоштовањем радне дисциплине због ког се запосленом може отказати уговор о раду сматра одбијање тестирања на алкохол у току рада, те да тужилац приликом обављања посла дана 20.09.2019. године, својом кривицом, није поступао у складу са наведеним одредбама, то је настао основ за отказ уговора о раду у смислу члана 179. став 3. тачка 4. и става 4. истог члана Закона о раду, како је то правилно закључио првостепени суд. Са постојањем одговарајуће процедуре тужилац је био упознат с`обзиром на то да му је претходно због доласка на посао под дејством алкохола 26.10.2018. године, била изречена дисциплинска мера- новчана казна у висини од 20% од зараде у трајању од три месеца решењем туженог од 19.11.2018. године.

Тужилац као дугогодишњи радник код туженог иако свестан да код туженог нема толеранције када је у питању алкохолисаност, јер је код запослених забрањено присуство алкохола у крви пошто је прописана нулта толеранција на алкохол (све што је изнад 0,0 промила подлеже санкционисању) и упознат са поступком напуштања радног места и издавања излазнице (што тужилац сам потврдио својим исказом) одбија да се подвргне алкотестирању у циљу утврђивања чињенице да ли је у току рада био под дејством алкохола и својевољно напушта радно место пропуштајући да узме излазницу, чиме је учинио грубу повреду прописане радне дисциплине која је довољан разлог за отказ уговора о раду. Сходно наведеном основано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда.

Имајући у виду да је тужиоцу уговор о раду законито отказан, неоснован је његов захтев за враћање на рад у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Правилна је одлука о трошковима првостепеног поступка донета на основу члана 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, другостепена пресуда је преиначена, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда сагласно одредби члана 416. став 1. ЗПП.

Имајући у виду да тужилац по жалби није успео, то је одбијен и његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Тужени је успео у поступку по ревизији па су му је сагласно одредбама чланова 153, 154, 163. и 165. ЗПП и важећој АТ досуђени трошкови за састав ревизије у износу од 33.000,00 динара. Одредбама Закона о парничном поступку и Закона о порезу на додату вредност, прописано је да странка која је постигла успех у парници, а која је радње у поступку предузимала посредством адвоката, има право на накнаду трошкова на име ПДВ на адвокатску услугу, али у том случају као доказ треба да пружи рачун о извршеним адвокатским услугама, који садржи све елементе рачуна прописане одредбом чл. 42. Закона о порезу на додату вредност. Међутим, како обрачун о награди и накнади трошкова адвоката за састав ревизије не садржи елементе рачуна прописане законом, то се трошкови на име ПДВ, за пружену адвокатску услугу, не могу признати као стварни трошак странке у смислу одредаба чл. 153. и 154. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић